

In zicht

Tekst: redactie

Deze week drie passages uit een fraai magazine, verschenen omdat de Oude Kerk van Katwijk aan Zee een eeuw geleden weer als kerk in gebruik genomen werd: van redacteur Hans ten Hove, van de 99-jarige Katwijker Jan van Rijn en van prof. J. Hoek.

'Behouden Huys'

De Andreaskerk, die pas in 1924 Oude Kerk ging heten, omdat de Nieuwe Kerk er was gekomen, past gewoon bij de Katwijkse geloofsbeleving. Treffend verwoord door ds. G.J. Vos Flzn., die in 1870 hier intrede deed met de zeer toepasselijke tekst uit Lukas 5: '...op Uw Woord zal ik het net uitwerpen.' Later vertrok hij naar de imposante protestantse kathedraal in Rotterdam, de Laurenskerk, die altijd vol zat als hij preekte. Toen hij daar zijn 25-jarig ambtsjubileum vierde, blikte hij terug op zijn vorige gemeenten. En wat zei hij over Katwijk aan Zee? Uit de grond van zijn hart verzuchtte hij: '...Mijn onvergetelijke Katwijk aan Zee, waar mijn ziel mocht baden in een omgeving van geestelijk leven en kinderlijk eenvoudig geloof...'

Hoewel we daar veel van zijn kwijtgeraakt, is dat nog wel herkenbaar. De Oude Kerk past daarbij. Geen indrukwekkende kathedraal met een hemelhoog plafond, maar een rustgevende ruimte met een gevoel van geborgenheid. Als ik op mijn vertrouwde plekje zit en naar de kap boven de preekstoel kijk, doet me dat aan een omgekeerde bomschuit denken. En tegelijk geeft dat een gevoel van bescherming, een 'Behouden Huys'-gevoel. Al ligt mijn levensscheepje op zijn kop, al gaan de stormen tekeer als op Nova Zembla, al kraakt het dak vervaarlijk, hier voel ik me veilig. 'Bij U schuil ik.' Hier past geen stadse hoog-liturgische dienst, hier is het bukken onder de genade. In een kerk die ook ineengedoken lijkt, zich schrap zettend tegen zee en ruwe stormen. Hier klimmen we niet ten hemel op, maar hier geldt: 'Nabij u is het Woord.' Dat is genoeg!

Centrum van het dorp

Van Rijn wijst erop dat de Oude Kerk het centrum van het dorp vormde. Als er iets georganiseerd werd, was de Oude Kerk het verzamelpunt. Ook als er vis aan land gebracht werd, werd die verkocht op het strand voor de kerk onder toezicht van keur- en veilingmeester Willem van Beelen van koffiehuis Casa Cara. De klink ging door het dorp: 'Na de klink op strand' en iedereen wist wat dat betekende.

Maar de klink kwam ook nogal eens met ernstiger nieuws als er nood op zee was, soms midden in de nacht. Iedereen trok dan naar de Oude Kerk en de redschuur ernaast. Met paarden werd daar zo nodig de reddingboot de zee ingetrokken. Omdat de Vuurbaak niet meer werkte, werd verzamelpunt Oude Kerk toen het 'Lichtpunt' genoemd. Met lantaarns zocht men een weg in het duister. Was de redschuur dan niet het lichtpunt?

'Nee,' verzekert Jan van Rijn, 'dat was de Oude Kerk.' 'Dat is toch de échte Redschuur?' glimlacht hij veelbetekenend.

De Oude Kerk als rederijschuur en opslag (1910).

Belijdenis, eerste preek en proefpreek

Onvergetelijk is voor mij dat ik in dit aloude Godshuis belijdenis van het geloof mocht afleggen in een dienst geleid door ds. C. Treure op 21 maart 1971 (als antwoord op mijn doop in 1951 in de Nieuwe Kerk). De eerste keer dat ik als 21-jarige kandidaat in de Oude Kerk mocht voorgaan, was een halfjaar later, op 26 december. Ik preekte over 1 Timotheüs 1:15 voor een stampvolle kerk, want velen wilden 'Jantje Hoek' wel eens horen preken. Als een hoogtepunt in de Oude Kerk beleefde ik ook het houden van mijn proefpreek onder voorzitterschap van prof. dr. A.J. Rasker van de Leidse theologische faculteit op 27 september 1974 over de tekst die uitgebeeld is op het gebrandschilderde raam achter de preekstoel: 'En Hij zeide tot hen: Volgt Mij na, en ik zal u vissers der mensen maken.' Verder moet ik er ook vaak aan denken dat mijn geliefde vader, Cornelis Hoek, in deze kerk dikwijls dienst heeft gedaan als diaken, de laatste keer luttele uren voor zijn plotselinge overlijden in de nacht van eerste op tweede Paasdag in 1991.